

POWIAT RYPIŃSKI
Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia
Psychicznego za rok 2019

Rada Powiatu w Rypinie w dniu 27 grudnia 2017 r. podjęła uchwałę Nr XXXI/198/2017 w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022. Sporządzony Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego jest niezbędnym elementem wspomagającym działania ukierunkowane na poprawę i ochronę zdrowia psychicznego mieszkańców Powiatu Rypińskiego. Program ten ma się przyczynić do poprawy życia i zdrowia, a także przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób chorych psychicznie. Podejmowane w Programie działania są odpowiedzią na aktualne potrzeby mieszkańców Powiatu Rypińskiego i stanowią kluczowy element szeroko rozumianej problematyki dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego. Realizacja Programu jest corocznie monitorowana zarówno przez Powiatowy Zespół Koordynujący realizację Programu jak również przez Radę Powiatu w Rypinie.

W skład Powiatowego Zespołu Koordynującego realizację Programu weszło 17 osób – przedstawiciele samorządu powiatu, instytucji realizujących zadania z zakresu ochrony zdrowia psychicznego oraz organizacji pozarządowych. Skład Zespołu został uaktualniony Uchwałą Nr 194/2020 Zarządu Powiatu w Rypinie z dnia 16 marca 2020 roku.

CELE I ZADANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

W Powiatowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 zostały zawarte cele i zadania przypisane powiatom zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

CEL GŁÓWNY:

1. ZAPEWNIANIE OSOBOM Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI WIELOSTRONNEJ OPIEKI ADEKWATNEJ DO ICH POTRZEB.

Cele szczegółowe:

a) Upowszechnianie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej.

Zadania:

1) opracowanie lokalnego programu zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym rozwoju CZP oraz psychiatrycznej opieki zdrowotnej dla dzieci i młodzieży w powiecie.

Forma realizacji zadania: opracowanie programu.

Efekty:

W 2017 r. został opracowany lokalny program zwiększania dostępności i zmniejszania nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej na lata 2017-2022, który zakłada:

- Zapewnienie dostępu do kadr o zróżnicowanych kompetencjach odpowiadających potrzebom opieki środowiskowej, w szczególności psychiatrów, psychologów, pielęgniarek i terapeutów;
- Zwiększenie pomocy i oparcia bytowego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, poprzez m.in. udzielanie samopomocy środowiskowej, pomocy bytowej i specjalistycznych usług opiekuńczych;
- Kształtowanie modelu efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami funkcjonującymi na terenie Powiatu Rypińskiego w zakresie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi;
- Prowadzenie w środowisku osób z zaburzeniami psychicznymi kampanii ograniczającej tendencję do bierności, izolacji, wykluczenia i zależności instytucjonalnej;
- Wspieranie inicjatyw samopomocowych służących rozwojowi różnych form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- Prowadzenie akcji promujących ochronę zdrowia psychicznego poprzez stałe, cykliczne spotkania z młodzieżą.

2) utworzenie CZP.

Ze względu na brak środków finansowych przeznaczonych na powyższy cel jak również dostępną bazę szpitalno-terapeutyczną na terenie województwa oraz dobrze rozwiniętą diagnostykę i różnorodne formy wsparcia na terenie Powiatu Rypińskiego nie przewiduje się tworzenia pełnej infrastruktury Centrum Zdrowia Psychicznego.

b) Upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.**Zadania:**

1) aktualizacja poszerzenia, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia

społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej.

Formy realizacji zadania:

1. Współpraca z placówkami zajmującymi się ochroną zdrowia psychicznego;
2. Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie;
3. Wspieranie i rozwój pomocy instytucjonalnej typu: Warsztaty Terapii Zajęciowej, Dom Pomocy Społecznej;
4. Zapewnianie dziennej pomocy i opieki świadczonej na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Rypinie.
5. Realizacja pomocy rzeczowej na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi (Ośrodki Pomocy Społecznej).

Efekty:

Na terenie Powiatu Rypińskiego w ramach medycznej opieki zdrowotnej działają:

• **Poradnia Zdrowia Psychicznego (Przychodnia przy Szpitalu SP ZOZ w Rypinie).** W ramach poradni prowadzone są następujące działania:

- a) diagnoza profilaktyka i leczenie zaburzeń i chorób psychicznych,
- b) leczenie uzależnień od substancji psychoaktywnych,
- c) wywiad i obserwacja psychologiczna,
- d) badanie psychologiczne procesów poznawczych, poziomu inteligencji testami osobowości,
- e) poradnictwo psychologiczne mające na celu pomoc pacjentom w zrozumieniu problemów,
- f) psychologiczna porada terapeutyczna,
- g) wydawanie zaświadczeń o stanie zdrowia psychicznego dla potrzeb upoważnionych instytucji (ZUS, KRUS, CPR itd.),
- h) psychoterapia indywidualna,
- i) pomoc w rozwiązywaniu problemów życiowych,
- j) wsparcie w sytuacjach trudnych i kryzysowych.

W Samodzielnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Rypinie w 2019 r. pracował 1 lekarz specjalista psychiatra oraz 3 psychologów.

W 2019 r. w Poradni Zdrowia Psychicznego udzielono 3274 porady 852 pacjentom. Ponadto w Przychodni przy Szpitalu SPZOZ funkcjonuje Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu. Poradnia w zakresie swojej działalności prowadzi terapię osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu.

W 2019 r. w poradni udzielono 704 porad 126 osobom. W 2019 r. leczyło się

104 mężczyzn i 22 kobiety, w tym 37 pacjentów po raz pierwszy. 52 pacjentów zostało skierowanych na leczenie przez sąd lub komisje ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.

- **Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej DORMED w Rypinie.**

W NZOZ DORMED funkcjonuje zarówno Poradnia Zdrowia Psychicznego jak i Poradnia Psychologiczna. W zakładzie opieki zdrowotnej zatrudniony jest 1 lekarz psychiatra i 1 psycholog.

W 2019 r. w Poradni Zdrowia Psychicznego zarejestrowanych było 236 pacjentów, którym udzielono łącznie 914 porad. Natomiast w Poradni Psychologicznej zarejestrowanych było 137 pacjentów, którym udzielono w roku 2019 łącznie 591 porad.

W realizacji Programu uczestniczą również instytucje udzielające pozamedycznego wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi takie jak:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rypinie;
- Dom Pomocy Społecznej KOMBATANT w Ugoszczu;
- Warsztat Terapii Zajęciowej „Nadzieja” w Rypinie;
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Rypinie;
- Powiatowy Urząd Pracy w Rypinie;
- Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Rypińskiego;
- Organizacje Pozarządowe prowadzące działania na rzecz osób niepełnosprawnych w tym osób z zaburzeniami psychicznymi.

Dom Pomocy Społecznej KOMBATANT w Ugoszczu

Dom Pomocy Społecznej „KOMBATANT” w Ugoszczu przeznaczony jest dla 50 osób przewlekle somatycznie chorych. Misją Domu jest zapewnienie kompleksowego wsparcia i całodobowej opieki, pomoc w godnym przeżywaniu i akceptowaniu życia z zachowaniem samodzielności. Mieszkańcy mają zapewnioną opiekę lekarza rodzinnego, całodobową opiekę pielęgniarską, a także indywidualne zgodnie z potrzebami konsultacje specjalistyczne. Dom zapewnia również opiekę podczas wyjazdów na badania, pomoc w utrzymaniu higieny osobistej, profilaktykę przeciwoleżynową oraz wiele innych czynności wynikających ze stanu zdrowia mieszkańców. Nieodłącznym elementem pracy Domu jest również wsparcie pracownika socjalnego i psychologa. Celem zespołu terapeutyczno – opiekuńczego jest utrzymanie sprawności fizycznej mieszkańców oraz mobilizacja do jak najdłuższej samodzielności w życiu codziennym.

Warsztat Terapii Zajęciowej „Nadzieja” LKP w Rypinie

Warsztat jest placówką pobytu dziennego. Celem działania WTZ jest realizacja zadań w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku.

Warsztat Terapii Zajęciowej „Nadzieja” LKP Koła w Rypinie przy Kujawsko - Pomorskim Oddziale Wojewódzkim w Bydgoszczy zajmuje się rehabilitacją zawodową i społeczną 30-tu osób z zaburzeniami psychicznymi.

W placówce codziennie są podejmowane różnego rodzaju działania zmierzające do usamodzielnienia się podopiecznych.

Uczestnicy nabywają, kształcą i podtrzymują umiejętności w sześciu pracowniach tj.:

- pracowni ogrodniczo – stolarskiej;
- pracowni gospodarstwa domowego;
- pracowni komputerowo-poligraficznej;
- pracowni muzyczno-teatralnej;
- pracowni plastyczno – rękodzielniczej;
- pracowni kroju i szycia.

We wszystkich pracowniach podopieczni rozwijają kompetencje społeczne i zawodowe tak aby w przyszłości mogli podjąć zatrudnienie. Działania na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi nie skupiają się tylko na codziennej pracy w pracowniach.

2019 rok obfitował w różnego rodzaju prace podejmowane na rzecz poprawy jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi:

1. Kontynuowano codzienna gimnastykę poranną dla uczestników celem podniesienia sprawności psychoruchowej.
2. Zorganizowano trzecią edycję programu Zdrowego odchudzania celem poprawy zdrowia i podniesienia kondycji fizycznej uczestników.
3. W gabinecie rehabilitacyjnym odbywały się ćwiczenia ogólnokondycyjne i relaksacyjne oraz trwały przygotowania do różnego rodzaju imprez sportowo-rekreacyjnych, tj.:
 - Mecz w piłkarzyki w ŚDS;
 - Mecz piłki nożnej z udziałem zawodników ŚDS;
 - „Radosny plusk” w Wąbrzeźnie;
 - VII trójmecz unihokeja w WTZ;
 - Zawody sportowe „Strzał w dziesiątkę” w Wąbrzeźnie;
 - Turniej piłki nożnej w Brodnicy;
 - Comiesięczne wyjścia 6-osobowej grupy na basen, nordic walking,

wycieczki rowerowe

4. Zorganizowano wiele wyjść i wyjazdów kulturalno-naukowych, tj.:
- Bal Radości w Restauracji Modrzewiowa – Sala Kryształowa;
 - Wyjścia do kina
 - Ognisko z okazji Pierwszego Dnia Wiosny;
 - Przegląd Twórczości Poetyckiej Osób Niepełnosprawnych w Wąbrzeźnie;
 - Bal u Księcia Władysława z okazji Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych;
 - Wyjazd do WTZ w Kowalewie Pomorskim z okazji 25-lecia WTZ;
 - XXII Festiwal Artystyczny w Brodnicy;
 - Wyjazd do WTZ w Bydgoszczy z okazji 25-lecia WTZ;
 - Udział w uroczystościach 20-lecia Powiatu Rypińskiego;
 - Piknik u Państwa Makowskich w Linnem;
 - X jubileuszowy piknik u Państwa Kruzińskich w Okoninie;
 - Kulinariada ŚDS;

Swoistym sprawdzianem samodzielności i zaradności uczestników są organizowane wycieczki. W 2019 roku podopieczni WTZ uczestniczyli w jednodniowej wycieczce do Warszawy, Płocka i Skępego. Dzięki takim wyjazdom można ocenić stopień przygotowania uczestnika do wyjazdu, właściwego zachowania się w miejscu publicznym, utrzymania czystości, higieny osobistej i otoczenia, a nade wszystko radzenia sobie w sytuacjach nowych oraz gospodarowania finansami.

W 2019 roku odbywały się również stałe imprezy warsztatowe takie jak :

- Kiermasze (wielkanocny i bożonarodzeniowy);
- Śniadanie Wielkanocne;
- Wigilia;
- Dzień rodziny;
- Walentynki;
- Dzień Kobiet.

Dzięki uczestnictwu w ww. imprezach uczestnicy mogli zaczerpnąć wiedzy z każdej dziedziny życia społecznego i zintegrować z osobami z innych placówek i różnych środowisk, natomiast dzięki wyjściu do Zakładu Cukierniczego „Pati” i pracowni fryzjerskiej przy ZS nr 2 w Rypinie zapoznali się z pracą cukiernika i fryzjera.

Codziennie działania pracowników WTZ skupiają się w dużej mierze na opiece medycznej i psychologicznej. Wsparcie psychologiczne na każdym etapie choroby

oraz indywidualne spotkania mające przede wszystkim charakter spotkań związanych z bieżącymi interwencjami, wygaszaniem gwałtownych negatywnych emocji, a także o charakterze psychoterapeutycznym i psychoedukacyjnym. Pielęgniarka WTZ cały czas czuwa nad poprawą zdrowia psychicznego uczestników poprzez:

- wizyty u lekarzy psychiatrów z osobami, wykazującymi zaburzenia psychiczne oraz ustalanie i pilnowanie terminów kolejnych wizyt;
- wizyty w poradni psychologicznej;
- stałą podaż leków psychotropowych w WTZ;
- umawianie terminów wizyt specjalistycznych;
- rozmowy terapeutyczne, pogadanki medyczne, niwelowanie objawów oraz czynników psychogennych;
- pomoc w dostępie do wszelkiego rodzaju badań specjalistycznych i uczestniczenie w nich wraz z podopiecznymi.

Praca terapeutyczna w 2019 roku miała za zadanie m. in.:

- wygaszanie gwałtownych emocji i impulsywnych zachowań;
- wypracowywanie schematu wyciszania i odreagowania stresu;
- naukę nazywania swoich stanów emocjonalnych w danej chwili;
- pracę nad poprawą zwiększenia poczucia własnej wartości;
- pracę nad poprawą relacji interpersonalnych pomiędzy uczestnikami;

W 2019 roku praktyki w różnych zakładach pracy odbyło 20 osób. Z uwagi na brak w regionie Zakładów Pracy Chronionej, Zakładu Aktywizacji Zawodowej oraz możliwości zatrudnienia na otwartym rynku pracy w 2019 roku nie udało się skierować żadnego z uczestników Warsztatów do pracy.

Jednakże placówka odniosła sukcesy w zakresie usamodzielniania się uczestników. Poprzez pomoc w dostępie do leczenia i codzienną pracę z uczestnikami udało się znacznie polepszyć jakość życia osób z zaburzeniami psychicznymi.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Rypinie

Środowiskowy Dom Samopomocy w Rypinie jest ośrodkiem wsparcia dla osób od 16. roku życia, przewlekłe psychicznie chorych, upośledzonych umysłowo oraz wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ A, B, C).

Celem ogólnym Domu jest przede wszystkim podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności osób uczestniczących w zajęciach, niezbędnych im do możliwie jak najbardziej samodzielnego funkcjonowania. Podnoszenie jakości życia oraz zapewnienie oparcia społecznego osobom mającym trudności z kształtowaniem swoich stosunków ze środowiskiem w takim zakresie w jakim jest to możliwe.

Szczegółowe cele Domu realizowane są w następujących priorytetach:

- kształtowaniu umiejętności społecznych i umiejętności z zakresu samoobsługi w tym usprawnianie wykonywania podstawowych czynności życia codziennego;
- wsparciu w zakresie zapewniającym uczestnikom psychiatryczną opiekę zdrowotną;
- integrowaniu uczestników ze środowiskiem lokalnym i rodzinnym, które obejmują:
 - budowanie społeczności opartej na zasadzie wzajemnej życzliwości, zrozumienia, wsparcie w dążeniu do poprawy jakości życia i samodzielności;
 - usamodzielnienie uczestników Domu w zakresie podstawowych umiejętności życiowych, przyuczanie do wykonywania prac z zakresu gospodarstwa domowego;
 - nawiązanie pozytywnych kontaktów ze światem zewnętrznym, integrację osoby z zaburzeniami psychicznymi ze społecznością, poprawę funkcjonowania w rodzinie;
 - aktywizację uczestników, rozwijanie inwencji, motywowanie do działania i rozwoju, rozbudzanie i podtrzymywanie zdolności, zainteresowań;
 - podnoszenie poziomu aktywności fizycznej, psychicznej oraz twórczej;
 - podnoszenie kompetencji w zakresie życia z problemami zdrowotnymi, aktywizacji zawodowej, umiejętności społecznych i interpersonalnych;
 - profilaktykę zdrowia psychicznego, zapobieganie nawrotom choroby psychicznej oraz przystosowanie osób po przebytym leczeniu psychiatrycznym do funkcjonowania w środowisku;
 - wzmocnianie samokontroli;
 - udział w różnych formach terapii;
 - kreowanie postaw samorządności i zaangażowania uczestników w pracę na rzecz Domu;
 - umożliwienie rozwoju kulturalnego i osobowościowego uczestników;
 - rozwijanie umiejętności aktywnego życia oraz organizacji czasu wolnego;
 - inspirowanie powstawania grup wsparcia i wzmocnianie więzi społecznych w środowisku;
 - wspieranie środowiska rodzinnego;
 - wsparcie w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego;
 - wsparcie w zaistnieniu na rynku pracy.

W 2019 r. z usług świadczonych przez Środowiskowy Dom Samopomocy skorzystało 45 osób.

Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Rypinie

Poradnia udziela dzieciom, od momentu urodzenia, i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, udziela rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, a także wspomaga przedszkola, szkoły i placówki w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rypinie udziela pomocy w zakresie:

- diagnozowania dzieci i młodzieży;
- udzielania dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- realizowania zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych;
- organizowania i prowadzenia wspomaganiania przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Ośrodki Pomocy Społecznej

Ośrodki Pomocy Społecznej funkcjonujące na terenie powiatu mają obowiązek zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Liczba przyznanych specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w poszczególnych gminach w 2019 r.

GMINA:

Brzuze: 10 rodzin

Rogowo: 3

Rypin: 13

Skrwilno: 6 dzieci

Wąpielsk: 5

Miasto Rypin: 29

Źródło: Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Rypińskiego.

Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi skierowana przez ośrodki pomocy społecznej Powiatu Rypińskiego do domów pomocy społecznej w 2019 r.

GMINA:

Brzuze: 1

Rogowo: 0

Rypin: 0
Skrwilno: 1
Wąpielsk: 0
Miasto Rypin: 0

Źródło: Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Rypińskiego.

Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi, którym udzielono wsparcia materialnego w 2019 r.

GMINA:

Brzuze: 10 rodzin

Rogowo: 1

Rypin: 7

Skrwilno: 0

Wąpielsk: 0

Miasto Rypin: (brak statystyk)

Źródło: Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Rypińskiego.

2) wspieranie finansowe projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Formy realizacji:

1. Rozpatrywanie wpływających wniosków organizacji pozarządowych;
2. Dofinansowywanie projektów na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi realizowanych przez organizacje pozarządowe.

Efekty:

W 2019 r. organizacje pozarządowe nie złożyły żadnego wniosku o dofinansowanie projektu na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi, w związku z powyższym nie zrealizowano żadnego projektu.

3) zwiększenie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie.

Formy realizacje zadania:

1. Podejmowanie działań ukierunkowanych na osoby z zaburzeniami psychicznymi,
2. Zapewnienie w ramach środków z PFRON wydatków na zadania z zakresu zatrudnienia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi) oraz na działalność warsztatu terapii zajęciowej;
3. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej:
 - dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami

- psychicznymi i ich opiekunów) w turnusach rehabilitacyjnych;
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi);
 - dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przeznaczone dla osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi) na podstawie odrębnych przepisów;
 - dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi).
4. Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego dla klientów PCPR w Rypinie (w tym z zaburzeniami psychicznymi);
5. Działania mające na celu poprawę wizerunku osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi) poprzez organizowanie Balu Radości i pikników;
6. Udostępnienie na stronie internetowej jednostki wniosków dla osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi). Informowanie o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi).

Efekty:

Lp.	Wysokość wydatków w ramach środków z PFRON na działalność wtz (dla osób z zaburzeniami psychicznymi)	Liczba osób w warsztatach terapii zajęciowej z zaburzeniami psychicznymi
1.	18.096,00 (całkowity koszt jednego uczestnika WTZ na 2019 r. dotacja z PFRON) = 18.0960,00 x 6 (osoby z zab. psych.) = 108.576,00	6
Suma	108.576,00	6

Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (wysokość wydatków w ramach środków z PFRON)

Rodzaj zadania	Wysokość wydatków w ramach środków z PFRON (dla osób z zaburzeniami psychicznymi)	Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi
Turnusy rehabilitacyjne	6.323,00	3 osoby + 2 opiekunów
Sport, kultura, rekreacja i turystyka	1.348,10	26 osoby
Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	3.505,50	4 osoby
Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	0,00	0
Sprzęt rehabilitacyjny	2.720,00	1 osoba
Łącznie	13 896,60	34 osoby + 2 opiekunów

Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W roku 2019 z poradnictwa specjalistycznego korzystała 1 osoba z zaburzeniami psychicznymi (16 porad x 90,00 zł = 1.440,00 zł)

Działania mające na celu poprawę wizerunku osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi) poprzez organizowanie Balu Radości i pikników.

- 19 lutego 2019 r. już po raz dziewiętnasty osoby niepełnosprawne z terenu Powiatu Rypińskiego spotkały się na corocznym „Balu Radości”. Organizatorem imprezy było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie oraz Powiat Rypiński. Do wspólnej zabawy zaproszeni zostali podopieczni Warsztatów Terapii Zajęciowej „Nadzieja”, Środowiskowego Domu Samopomocy z Rypina, wychowankowie Domu Dziecka, podopieczni Domu Pomocy Społecznej „Kombatant w Ugoszczu oraz osoby niepełnosprawne, które indywidualnie przybyły na bal. Łącznie w spotkaniu wzięło udział ok. 300 osób. Dzięki zaangażowaniu i życzliwości sponsorów podczas balu nie zabrakło ciepłych posiłków, słodkich przekąsek, niespodzianek i drobnych upominków.

Udostępnienie na stronie internetowej jednostki wniosków dla osób

niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi). Informowanie o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie ma swoją stronę internetową www.rypin.naszepcpr.pl, na której w zakładce „Formularze do pobrania” osoby niepełnosprawne w tym z zaburzeniami psychicznymi mają dostęp do wniosków, na podstawie których mogą korzystać z dofinansowania z środków PFRON. Ponadto pracownicy Centrum wydają w/w wnioski na miejscu oraz pomagają w ich uzupełnieniu. Osoby niepełnosprawne w tym z zaburzeniami psychicznymi w godzinach pracy urzędu mogą pozyskać od kierownika i pracowników PCPR w Rypinie informacje o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi.

c) Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zadania:

1) zwiększanie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi;

Formy realizacji zadania:

1. Przeprowadzenie diagnozy osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi przez doradców klienta – rozmowy informacyjno-doradcze w celu określenia potrzeb w zakresie aktywizacji zawodowej, opracowanie Indywidualnych Planów Działania (w przypadku poszukujących pracy IPD nie jest obligatoryjne), upowszechnianie przewodnika informującego o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
2. Zapewnienie poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi;
3. Organizowanie szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi (szkolenia finansowane z PFRON w miarę posiadanych środków).

Efekty:

Liczba osób bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności z tytułu zaburzeń psychicznych wg stanu na dzień 31.12.2019 r. wyniosła łącznie 8 osób, w tym 7 ze statutem osoby bezrobotnej oraz 1 ze statutem osoby poszukującej pracy.

W roku 2019 osoby bezrobotne z orzeczeniem o niepełnosprawności z tytułu

zaburzeń psychicznych skorzystały z następujących form wsparcia:

- indywidualne porady zawodowe — 1 osoba,
- staż – 1 osoba,
- prace społecznieużyteczne – 1 osoba,
- pośrednictwo pracy – 4 osoby.

2) prowadzenie kampanii szkoleniowo-informacyjnej adresowanej do pracodawców promującej zatrudnianie osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi;

Formy realizacji zadania:

1. Informowanie pracodawców o możliwościach i korzyściach wynikających z zatrudnienia osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi, w ramach kontaktów bezpośrednich z wykorzystaniem materiałów informacyjnych (ulotki), a także na stronie internetowej PUP;

2. Promowanie Programu na stronie internetowej PUP oraz w kontaktach bezpośrednich z pracodawcami.

Efekty:

W ramach kampanii szkoleniowo-informacyjnej promującej zatrudnienie osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi, pracodawcy mogą uzyskać na stronie internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie w zakładce „Dla pracodawców i przedsiębiorców” informacje na temat możliwości i korzyści wynikających z zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi (link pn. „Zatrudnianie niepełnosprawnych”) oraz zapoznać się z „Powiatowym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022” (link pod taką samą nazwą). Niestety nie ma możliwości sprawdzenia ile osób zapoznawało się konkretnie z ww. informacjami, ponieważ licznik odwiedzin dotyczy ogólnej liczby wejść na stronę internetową PUP Rypin rypin.praca.gov.pl

3) zwiększenie udziału zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych urzędów pracy (PUP).

Formy realizacji zadania:

1. Świadczenie usług pośrednictwa pracy, w tym pracy za granicą (EURES) dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi;

2. Refundowanie pracodawcom kosztów wyposażenia stanowisk pracy oraz kosztów zatrudnienia dot. osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi;

3. Kierowanie osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi do zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych oraz do wykonywania prac społecznie użytecznych;
4. Organizowanie staży i przygotowań zawodowych dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi;
5. Finansowanie bonów dla bezrobotnych osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi do 30 r.ż.;
6. Przyznawanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej;
7. Nawiązywanie współpracy z instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką aktywizacji osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi.

Efekty:

W 2019 roku osoby bezrobotne z orzeczeniem o niepełnosprawności z tytułu zaburzeń psychicznych zostały objęte następującymi formami aktywizacji zawodowej:

- indywidualne porady zawodowe — 1 osoba,
- staż – 1 osoba,
- prace społecznieużyteczne – 1 osoba,
- pośrednictwo pracy – 4 osoby.

Powyższe dane odnoszą się wyłącznie do osób, które mają formalnie udokumentowaną niepełnosprawność z tytułu zaburzeń psychicznych. Aktywizacja osób bezrobotnych i poszukujących pracy wykazujących zaburzenia psychiczne (dotyczące najczęściej uzależnień od alkoholu bądź innych substancji, zaburzeń depresyjnych czy nerwicowych), którzy nie posiadają z tego tytułu orzeczenia, ma w rzeczywistości dużo szerszy zakres. W niektórych jednak przypadkach aktywizacja zawodowa tych osób jest znacznie utrudniona lub niemożliwa, ponieważ ze względu na ograniczenia wynikające z zaburzeń często nie mogą pełnić roli pracownika i wymagają w związku z tym uprzedniego zastosowania innych form pomocy, w tym medycznej, terapeutycznej czy opieki społecznej.

Zatrudnienie w związku z działaniami PUP podjęły łącznie 1 osoba bezrobotna z orzeczeniem o niepełnosprawności z tytułu zaburzeń psychicznych.

d) Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy.

Zadania:

1) powołanie lokalnego zespołu koordynującego realizację Programu;

Formy realizacji zadania: Podjęcie uchwały przez Zarząd Powiatu w Rypinie.

Efekty: Zarząd Powiatu w Rypinie uchwałą Nr 324/2017 z dnia 8 listopada 2017 r. powołał Powiatowy Zespół Koordynujący Realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022. Skład osobowy Zespołu został zmieniony Uchwałą Nr 194/2020 Zarządu Powiatu w Rypinie z dnia 16 marca 2020 roku.

2) opracowanie lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego, zawierającego szczegółowy plan zapewnienia mieszkańcom koordynowanych, medycznych i społecznych świadczeń CZP;

Formy realizacji zadania: opracowanie programu.

Efekty: Rada Powiatu w Rypinie w dniu 27 grudnia 2017 r. podjęła uchwałę Nr XXXI/198/2017 w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022.

3) realizacja, koordynowanie i monitorowanie lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego;

Formy realizacji zadania: Realizatorzy poszczególnych działań Programu prowadzą bieżący monitoring w trakcie realizacji zadań. Corocznie w terminie do końca marca przedkładają sprawozdania w formie pisemnej, zawierające analizę ilościową, jakościową za rok poprzedni oraz propozycje zmian Programu na kolejne lata. Program podlega ewaluacji w oparciu o dane zebrane przez Zespół podczas monitoringu.

Efekty:

Starostwo Powiatowe na podstawie przekazanych danych sporządza informację, która w formie rocznego sprawozdania jest przedstawiana Radzie Powiatu w terminie do 30 kwietnia oraz Ministrowi Zdrowia do dnia 15 maja każdego roku.

4) przygotowanie i udostępnienie mieszkańcom oraz samorządowi województwa aktualizowanego corocznie przewodnika informującego o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób

z zaburzeniami psychicznymi (w wersji papierowej lub elektronicznej).

Formy realizacji zadania: opracowanie/aktualizacja przewodnika.

Efekty: w 2019 r. został zaktualizowany przewodnik informujący o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie Powiatu Rypińskiego. Opracowany przewodnik został udostępniony samorządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz mieszkańcom powiatu. Przewodnik został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Rypinie:

<http://bip.powiatrypinski.pl/przewodnik-informujacy-o-dostepnych-formach-opieki-zdrowotnej-pomocy-spoecznej-i-aktywizacji-zawodowej-dla-osob-z-zaburzeniami-i-psychicznymi-w-powiecie-rypiskim/>

W 2019 r. w ramach ochrony zdrowia psychicznego młodzieży szkolnej, szkoły prowadzone przez Powiat Rypiński przeprowadziły szereg działań profilaktycznych oraz informacyjnych. Szkoły przedstawiają sprawozdania z podejmowanych działań, które przedstawiają się w sposób następujący:

Zespół Szkół Nr 1 im. ks. Czesława Lissowskiego w Rypinie

W zakresie ochrony zdrowia psychicznego uczniów szkoła w roku 2019 podjęła następujące działania:

- realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;
- kampania realizowana w ramach Międzynarodowego Dnia Walki z Depresją – w ramach kampanii przeprowadzone były wykłady dla uczniów, prezentacje multimedialne, plakaty na korytarzach;
- rozprowadzanie ulotek profilaktycznych;
- upowszechnianie w gazetkach szkolnych artykułów na temat chorób psychicznych oraz numerów telefonów zaufania;
- spotkania z przedstawicielami komendy Powiatowej Policji w Rypinie;
- spotkania profilaktyczne z przedstawicielami Centrum Profilaktyki Społecznej dot. profilaktyki zachowań ryzykownych i uzależnień;
- indywidualne rozmowy z uczniami oraz pogadanki prowadzone przez pedagoga szkolnego i psychologa,
- udostępnianie wychowawcom i prezentowanie uczniom filmów edukacyjnych;
- konsultacje dla rodziców w celu szerzenia wiedzy nt. zaburzeń psychicznych;
- pomoc w znalezieniu lekarzy specjalistów w celu konsultacji stanu zdrowia

ucznia;

- udział przedstawicieli grona pedagogicznego w spotkaniach, konferencjach, szkoleniach mających na celu upowszechnianie wśród grona pedagogicznego wiedzy na temat zdrowia psychicznego młodzieży.

Zespół Szkół nr 2 im. Unii Europejskiej w Rypinie

W ramach działań profilaktycznych mających na celu ochronę zdrowia psychicznego uczniów w szkole w roku 2019 odbyło się szereg spotkań oraz inicjatyw, tj.:

- zatrudnienie od września 2019 r. drugiego pedagoga;
- współpraca nauczycieli w ramach zespołów ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- udoskonalenie Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;
- udział nauczycieli w warsztatach „Trening immunologiczny z elementami jogi – sposoby relaksacji”;
- spotkanie dla rodziców klas I nt.: Współczesne problemy zdrowia psychicznego młodzieży;
- udział psychoterapeuty z Olsztyna w Szkoleniowej Radzie Pedagogicznej nt. depresji u dzieci i młodzieży;
- w ramach Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego zorganizowano akcję „Zdrowie w głowie” – zwiększenie poziomu wiedzy dotyczącej zdrowia psychicznego uczniów;
- udział w obchodach Światowego Dnia Autyzmu;
- udział w projekcie „Rodzina w Centrum” i „Rodzina w Centrum II”, w ramach którego uczniowie z obniżonym nastrojem mogą korzystać z pomocy lekarza psychiatry;
- wzbogacanie księgozbioru biblioteki o pozycje poświęcone zdrowiu psychicznemu;
- objęcie uczniów badaniem na poziom depresyjności, tzw. testem Becka, oraz objęcie uczniów z zdiagnozowanym ryzykiem pomocą ze strony szkoły, a także lekarza psychiatry;
- udział psychologa i pedagoga w V Konferencji Powiatowej „Współczesne zagrożenia młodzieży – jak im przeciwdziałać”

Zespół Szkół Nr 3 im. Bogdana Chelmskiego w Rypinie

W zakresie ochrony zdrowia psychicznego uczniów szkoła w roku 2019 podjęła następujące działania:

- spotkanie uczniów z pracownikami Młodzieżowego Ośrodka Terapii Uzależnień w Toruniu;
- realizacja programu edukacyjno-profilaktycznego „ARS, czyli jak dbać o miłość”;
- spotkania uczniów klas pierwszych w celu kształcenia umiejętności społecznych;
- wyjazdy do kina, teatru, wyjścia do muzeum, wycieczki klasowe, wyjazdy zawodoznawcze kształcące u uczniów zdolność do osiągnięcia sukcesów, umiejętności społeczne, kompetencje psychospołeczne;
- działalność szkolnego koła PCK, Koła Wolontariatu, kształcące u uczniów postawy empatii, umiejętności słuchania, dokonywania właściwych wyborów, itp.
- udział uczniów w olimpiadach i konkursach;
- udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań, np. działający przy ZS nr 3 Pułk Piechoty Nadwiślańskiej;
- realizacja na zajęciach z wychowawcą pogadanek na temat ochrony zdrowia psychicznego

Ponadto uczniowie w ramach zaistniałych potrzeb odbywali indywidualne rozmowy z psychologiem i pedagogiem szkolnym.

Zespół Szkół Nr 4 im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu

W zakresie ochrony zdrowia psychicznego uczniów szkoła w roku 2019 podjęła następujące działania:

- ZS nr 4 jest w trakcie opracowywania programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły;
- udział w projekcie „Rodzina w Centrum”, w ramach którego 5 uczniów zostało włączonych do specjalistycznego wspomaganie psychologicznego (szkoła nie zatrudnia psychologa);
- uczniowie i rodzice mają dostęp do pomocy pedagoga szkolnego;
- na wywiadówkach zaprezentowano rodzicom informacje dotyczące objawów, leczenia i badań profilaktycznych związanych z zaburzeniami psychicznymi;
- rozpowszechniano ulotki na temat profilaktyki zdrowia psychicznego;
- objęcie szczególną opieką uczniów klas I, przychodzących po szkole podstawowej, w celu wzmocnienia odporności psychicznej nastolatków w radzeniu sobie z nowymi problemami;
- opracowanie Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego dla uczennicy ze szczególnym problemem depresyjności i mutyzmu, uwzględniono diagnozy psychologiczno-pedagogiczne uczennicy;

Zespół Szkół Nr 5 im. ks. Jana Twardowskiego w Rypinie (szkoła specjalna)

W ramach działań profilaktycznych mających na celu ochronę zdrowia psychicznego uczniów w szkole w roku 2019 odbyło się szereg inicjatyw, tj:

- udział dzieci w zajęciach rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, których celem jest kształtowanie zachowań i stylu życia korzystnego dla zdrowia psychicznego uczniów;
- możliwość korzystania uczniów z indywidualnych spotkań z psychologiem i pedagogiem;
- realizacja programu profilaktycznego przez specjalistów z Ośrodka Profilaktyki i Edukacji „Maska” z Krakowa z podziałem na grupy wiekowe:
 - ✓ uczniowie klas I-III warsztaty pn.: Pedagogika zabawy – gry i zabawy przeciwko agresji;
 - ✓ uczniowie klas IV-VIII warsztaty pn.: Bezpieczeństwo w sieci;
 - ✓ uczniowie Szkoły Branżowej i Szkoły Przysposabiającej do Pracy warsztaty pn.: Twoje życie to Twoje decyzje;
- udział w spektaklu profilaktycznym „Super żart”, poruszającym problem uzależnień od dopalaczy i alkoholu;
- obchody Międzynarodowego Dnia Dziecka – działania na rzecz zapobiegania stygmatyzacji i dyskryminacji;
- udział dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności w dwutygodniowym turnusie rehabilitacyjnym nad morzem;
- udział dzieci i młodzieży w zawodach sportowych: Rejonowe Biegi Przełajowe w Słupi, Spartakiada w Żurominie;
- realizacja Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj formę”, wyrabianie prozdrowotnych nawyków, rozładowywanie napięć poprzez sport;
- zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi aktywizacji zawodowej.

Problemy napotymane w ramach realizacji Programu/ proponowane zmiany Programu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie poinformował o stałym braku wolnych miejsc w Domach Pomocy Społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz długim okresie oczekiwania na umieszczenie osób skierowanych do tego typu domów. W przypadku Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Rypinie okres oczekiwania jest krótszy. ŚDS oferuje zajęcia w formie klubowej, lecz nie pokrywa on w pełni zapotrzebowania na usługi opiekuńczo-terapeutyczne.

Ponadto MOPS w Rypinie informuje, że z roku na rok rośnie liczba dzieci przejawiających zaburzenia psychiczne w różnej formie, których rodzice zgłaszają się o objęcie ich specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Niestety, ilość specjalistów w tej dziedzinie jest ograniczona, a stawki wynagrodzenia za ich usługi przerastają możliwości przeciętnych rodzin.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąpielsku wskazuje na brak konkretnych wytycznych Wojewody Kujawsko-Pomorskiego co do przyznawania SUO dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w szczególności dzieci, a także braki wzorów dokumentów co utrudnia GOPS sprawną obsługę administracją osób zwracających się o pomoc.

Pozostałe instytucje realizujące założenia Programu nie zgłosiły informacji o problemach związanych z realizacją zadań ani propozycji zmian Programu.

Sprawozdanie sporządziła:

SEKRETARZ POWIATU

mgr Aleksandra Błaszczak

Sprawozdanie zatwierdził:

STAROSTA

mgr Jarosław Sochacki